

Piratbladet

för dig som sett föreställningen EN RIKTIG SJÖRÖVARHISTORIA

*Denna information om sjörövare kommer från en bok som heter **Pirater** som historieprofessorn Marcus Rediker har skrivit. Det är utifrån piratfakta i den boken som denna text är skriven och även teaterföreställningen "En riktig sjörövarhistoria". Dessa texter har författats av Tina Ruth. Musiken vi använt i föreställningen är till mesta del gammal traditionell folkmusik som fått nya texter, men även några helt nyskrivna låtar.*

Anne Bonny föddes år 1695 på det gröna Irland. Hennes far var advokat och hette William Cormac. Annes mor var tjänarinna hos William Cormac när hon blev med barn. Det var enligt lag förbjudet för människor från olika samhällsklasser att gifta sig. Eftersom hon inte var gift med barnets far och det var förbjudet enligt lag för ogifta kvinnor att få barn, kastades hon i fängelse när graviditeten blev synlig. När Anne kom till världen, påstods hon först att vara en avlägsen släkting till sin far, för att hon skulle kunna komma och bo hos honom. Så småningom emigrerade familjen till Amerika och Charleston. Där köpte sig Annes far en plantage och försörjde sig som köpman. Anne kom således från ett välbärgat hem, där det alltid fanns mat på bordet. Anne beskrivs som en tjej med våldsamt och modigt sinnelag. Hon slog en gång ner en ung man som antastat henne. Så han blev sängliggandes under en avsevärd tid.

Anne gifte sig mot sin fars vilja med sjömannen James Bonney, därefter begav hon sig mot Karibien, där sjörövare hade ett starkt fäste under den här tiden. Anne Bonney lämnade sin make och inledde en romans med piratkaptenen Calico Jack Rackham. Anne försökte dock att skilja sig mot sin man, hon försökte arrangera en sk "hustruförsäljning", men när James Bonney inte gick med på det, flydde hon tillsammans Rackham istället.. År 1720 tillfångatogs piraterna på piratskeppet där Anne seglade, och alla 18 män ombord dömdes till hängning. Anne blev benådad eftersom hon var gravid.

Mary Read föddes utanför London år 1690. Marys mor var gift med en sjöman och hade en son med honom. Sjömannen hade dött till sjöss innan Mary föddes, hon var alltså en så kallad "oäkting" då hennes mor inte var gift med Marys far. För att få understöd av den avlidne makens familj, klädde hon flickan som den nyligen avlidne sonen. Mary växte upp i gossekläder och fortsatte att ha en manlig identitet även som vuxen. Mary blev sjöman och sedan soldat. Hon förälskade sig i en soldatkamrat och lät honom få veta hennes hemlighet att hon var kvinna. De gifte sig, men mannen dog inom kort. Mary fortsatte sitt liv förklädd till man och blev soldat igen. När hon seglade på ett skepp som kapades av pirater, anslöt hon sig till dem. Mary tog sig en älskare, och lär ha räddat honom ur en svärd- och pistolduell genom att själv utmana den hårdføre pirat som utmanat älskaren på duell två timmar tidigare. År 1720 tillfångatogs piraterna på det skepp Mary seglade men hon benådades eftersom hon var gravid. Mary dog av sjukdom i fångenskap innan barnet fötts.

Livet som sjörövare krävde mycket mod. Piraternas guldålder varade under åren 1650-1730.

Piraterna på 1710- och 1720-talen var bland de mest framstående någonsin under piraternas historia. Livet var hårt för många fattiga människor under den här tiden. Många sjömän valde att bli pirater och gjorde myteri (alltså överföll sin kapten och utsåg någon annan att bli deras kapten och hissade sjörövarflaggan Jolly Roger), de bytte ut hårt arbete, dålig mat, hård disciplin, låga löner då piratlivet erbjöd lättförtjänta pengar, rikligt med mat och dryck, och möjligheten att i val utse vilka som skulle föra befälen. Då piraterna anföll något skepp, frågade man alltid besättningen ombord om de ville ansluta sig till piraterna.

Piraterna hade en rättvisemoral mellan sig, och delade rättvist upp de rikedomar som de kom över. Kaptenen, kvartersmästaren och styrmannen fick en något lite högra andel av rikedomarna som de kom över och de hade även en pott pengar som en slags sjukförsäkring att dela ut till de pirater som blivit skadade av strid. Piraterna hade en demokratisk ordning, med ett råd och alla hade lika rösträtt. De behandlade varandra som likar och om de var missnöjda över kaptenen eller de som hade de ledande rollerna ombord, kunde de föreslå omröstning och kaptenen kunde ibland bli vanlig pirat igen. Om piraterna tillfångatog slavar, erbjöd de även dem att ingå i piratbandet. Tillfångatagna kvinnor fick inte röras och en vakt sattes för att ge henne skydd. Piraterna njöt av färskproviant när de kom över någon och det förekom ganska rikliga mängder rom och andra berusningsdrycker. Piraterna levde ett muntert liv och hade karnevalsliknande fester med mat, dryck, musik och dans. Piraterna levde ett fritt och muntert men också ett hårt och kort liv.

Kapare var utsända skepp vars besättning hade i uppgift att få stopp på sjöröveriet som härjade till havs under den här tiden. Många pirater tillfångatogs och dömdes ofta till hängning. Det finns historier om pirater som i sina sista ord spottar ut sitt hat över de orättvisa kaptener över handelsfartyg som piskat sina besättningar och inte gett dem tillräckligt med mat och hyllat piraterna som hjältar för att de sätt stopp på dessa maktgalna kaptener och dess orättvisa sätt att behandla sin besättning på.